

Æble/PæreNYT

Nr. 21 // 22. juni 2022

Miljø- og climateknologi 2022

- Landbrugsstyrelsen har nu meldt ud at ordningen Miljø- og climateknologi åbner **den 18. oktober 2022**.
- Desuden har de meldt ud hvilke teknologier, der kan søges. Det hele kan findes her: [Miljø- og climateknologi 2022 - Landbrugsstyrelsen \(lbst.dk\)](#)
- Indsatsområde 8, 9 og 10 er til Gartneri.
- Bemærk at det er et udkast!**
- Kontakt Mona H. Christensen, mhc@hortiadvise.dk, hvis du tænker på at søge tilskud, når ordningen åbner.

FÆLLES

Æblevikler

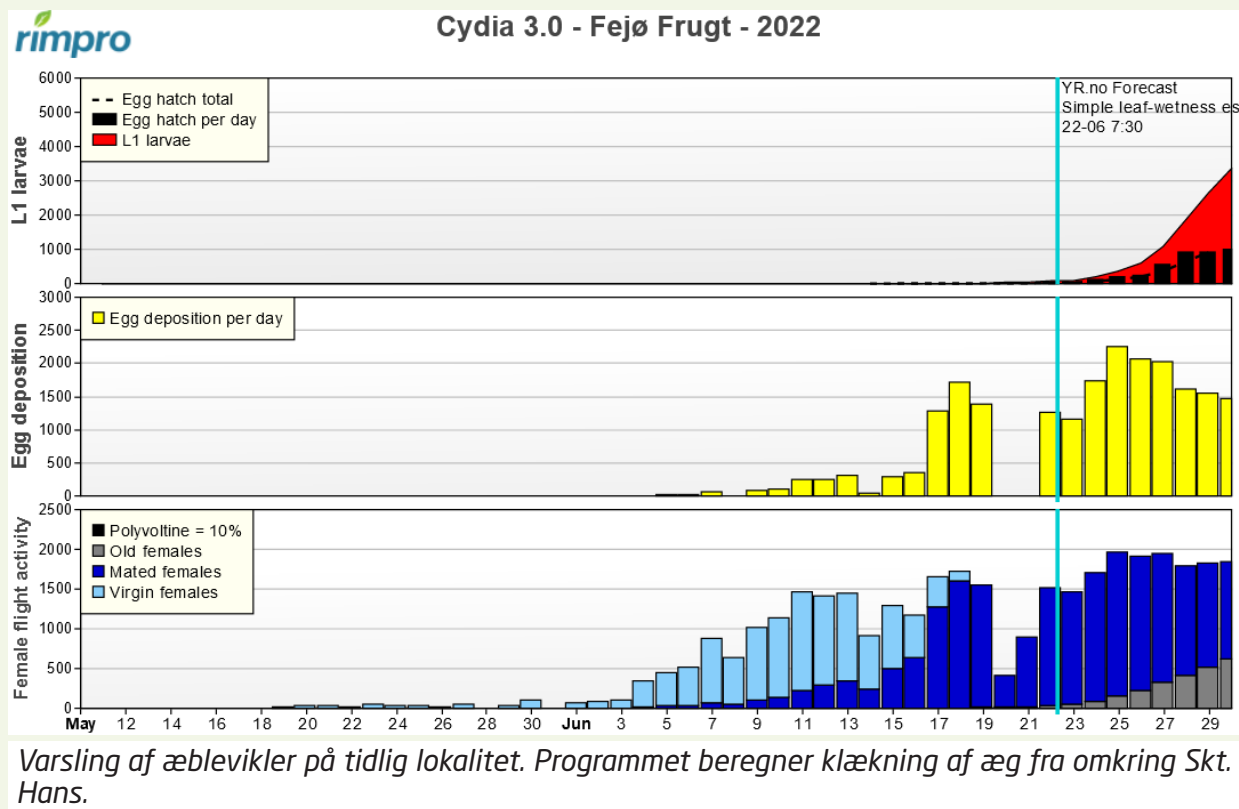
- Æblevikleren kan være en alvorlig skadevolder, og kan også gøre skade i pærer.
- Selvom der er hængt feromonforvirring op, kan der være behov for sprøjtning med Madex Top.
- Madex Top og feromonforvirring er "milde" produkter. Selv ved små populationer er det derfor vigtigt at bekæmpe for at forebygge, at der opbygges et stort smittetryk.
- Der er fare for resistensudvikling overfor Madex Top. Brug af feromonforvirring vil mindske risikoen for resistensudvikling.
- Madex Top bruges, når æggene klækker.
- Smittetrykket fra sidste år har afgørende betydning for behovet for bekæmpelse og for tidspunktet for bekæmpelse i år:** Ved meget skade sidste år skal der behandles tidligere og der skal behandles flere gange i alt end ved lidt/ingen skade.
- Æblevikleren kræver lune aftener for sværmning/æglægning. Hidtil har vejret ikke budt på mange af disse aftener. Det ses også af simuleringen af æglægningen i RIMpro.
- Det eksakte behandlingstidspunkt vil afhænge af lokalitet, smittetryk, fangst i fælder, vejret med mere.
- Det er op til hver enkelt at vurdere bekæmpelsestidspunkt/behov i egen plantage. Følgende er kun en pegepind:
- Start ved Skt. Hans: På de tidligste lokaliteter og hvor der er højt smittetryk, eller hvis der har været stor fangst i fælderne, bør der behandles med Madex Top fra Skt. Hans.
- Start fra 27. juni: På middelsene lokaliteter og hvor der er lavt smittetryk, kan behandling med Madex Top påbegyndes fra 27. juni.
- Start fra sidst i juni: Sene lokaliteter og ved kun lidt skade sidste år.
- Der bruges 50 ml/ha i hver behandling og der behandles ca hver 7. dag i den periode, hvor æggene klækker. Har man ingen erfaring, kan man regne med i alt 3-4 behandlinger.
- Ved højt smittetryk/meget fangst, kan man behandle med 5-6 dages interval og gå op i dose-

INDHOLD:

FÆLLES.....	1
Æblevikler	1
Visne skud	2
Symptomer	3
Nyttedyr	3
KONVENTIONEL	4
Meldug	4
Pærebladlopper	4
Rød æblebladlus	4
Blodlus	5
Vækst/afslutning	5
Gødning	6
ØKOLOGI.....	6
Sodplet	6
ANL-F002 og Armicarb 85 SP.....	7
Måske nyt økomiddel mod skurv	7
Gødningserklæring.....	7

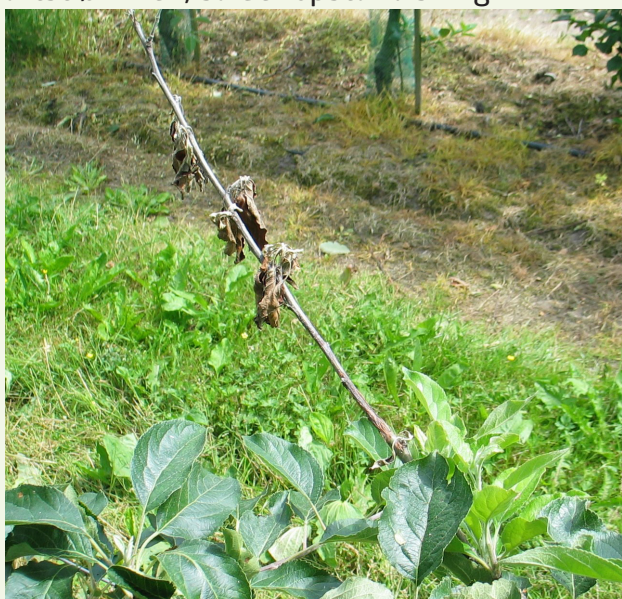
ring på 75 ml/ha i hver behandling. Ved højt smittetryk/meget fangst må man regne med 4-5 behandlinger.

- Madex Top kan kombineres med konventionelle fungicider, insekticider og opløselige svovlprodukter. Madex Top kan ikke blandes med midler, der indeholder kobber eller midler med lave eller høje pH-værdier, som f.eks. sæbe. pH i opløsningen bør være mellem pH 6-8. Må ikke blandes med pH-sænkende produkter. Virus er regnbestandigt efter god optørring på blade/frugter. Virus nedbrydes af UV-lys, derfor skal sprøjtning gentages.

Visne skud

Der kan være flere årsager til visne skud. Læg mærke til sår på gren/stamme som stopper for saftstrømmen, så der opstår visning.

Frugttrækræft. Det er nu tydeligt at se, hvor der kan være infektion af frugttrækræft. Klip infektioner væk. Klip et stykke indenfor infektionsstedet/såret.

Monilia i Aroma. Enkelte steder ses visne blomster/skud i Aroma. Det kommer pludseligt og kan se voldsomt ud. Laboratorieundersøgelse kan afdekke, om der er tale om monilia eller andet.

Symptomer

Mange steder ses symptomer på æbleblade, som ikke skyldes næringsstofmangel:

- I forskellige sorter (ofte i Cox) ses symptom der beskrives som lyse/rødlige bladspidser. Årsagen er uklar, men det kan skyldes, at der er et overskud af assimilater fra fotosyntesen.
- Et andet symptom ses i Ingrid Marie og beskrives som lyse/bukkede bladspidser. Det kan minde om sprøjteskade. Ses både i konventionel og økologisk dyrkning. Det er uklart, hvilket produkt(er) som er årsagen.

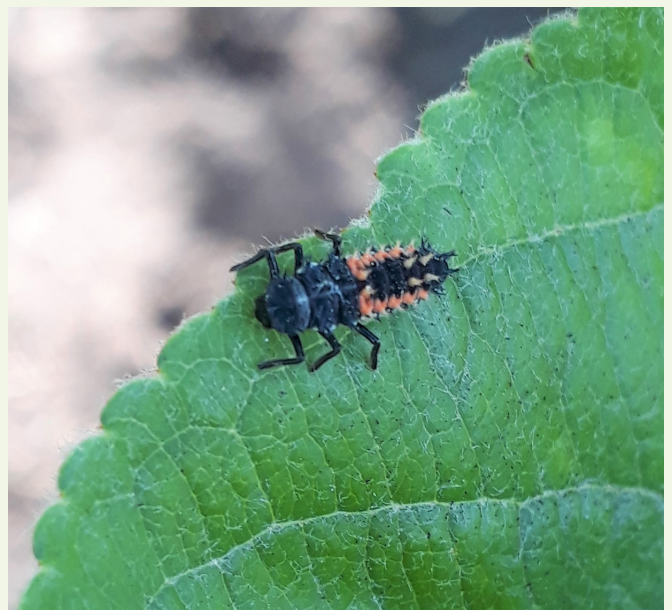
Symptom som ses i forskellige sorter: lyse/rødlige bladspidser.

Symptom som ses i Ingrid Marie: lyse/bukkede bladspidser.

Nyttedyr

Nu er ørentvistens og mariehønens afkom kommet frem. De vil hjælpe med at holde pærebladlopper, røde lus og blodlus i skak.

KONVENTIONEL

Meldug

Hvis man endnu ikke har været ude med Candit/Talius er det absolut nu, hvor der er udsigt til varmere vejr og fortsat skudtilvækst, at man skal få brugt disse midler.

Pærebladlopper

- Der er bladlopper mange steder!
- Humlebier i træerne er tegn på angreb. Humlebieerne tiltrækkes af den honningdug, som nymferne udskiller.
- Tjek i egen plantage for voksne, æg og nymfer.
- Movento (2 l/ha) er førstevalg, når størstedelen af lopperne er som æg/små nymfer. Tilsæt gerne spredekælbemidlet Pronet Alfa ca 1 l/ha eller Aminosol ca 2 l/ha (i pærer kan Aminosol bruges i celledelingsperioden).
- Movento har god sideeffekt mod rustmider.
- Siltac bruges, når nymferne er sorte og kan ses med det blotte øje (typisk i juli).

Rød æblebladlus

- Hold øje med angreb af rød æblebladlus.
- Selvom der tidligere er behandlet, kan der være overlevende, som har opformeret sig.
- Med varmere vejr kan angreb eskalere.
- Såfremt angrebet blot er en antydning dvs. kun sporadisk/enkelte steder i plantagen, er der håb for at nyttedyr kan rydde op.
- **Husk at der er nul-tolerance i nyplantninger!**
- Teppeki virker lidt langsommere end Mospilan. Ved brug af Teppeki kan der gå mere end en uges tid før effekten kan ses. Teppeki er lidt mere skånsom mod nyttefaunaen end Mospilan.
- Sørg for god dækning. Bladene kan være krøllet flere gange omkring og der kan sidde mange lus inde i bladene, så selvom begge midler er systemiske, er det en fordel, at sprøjtevæsken afsættes tæt på lusene. Der kan tilsættes Pronet Alfa (i æbler bør Aminosol ikke bruges i celledelingsperioden).

<< Rød æblebladlus. Selvom der tidligere er behandlet, kan der være overlevende, som har opformeret sig.

Rød æblebladlus angriber de nye blade i skudspidserne. >>>

Blodlus

- Efter flere år hvor blodlus generelt ikke har været det store problem, ses nu angreb rundt omkring.
- Angreb ses som små "vattotter". På nuværende tidspunkt er de også begyndt at angribe de nye skud.
- Såfremt angrebet blot er en antydning dvs. kun sporadisk/enkelte steder i plantagen, er der håb for at nyttedyr kan rydde op. Særligt hvis der ikke anvendes Steward/Lamdex, som skader nyttedyrene.
- Hvis der kun er behov for bekæmpelse af blodlus anvendes Pirimor 500 WG. Temperaturen skal være mindst 15°C, men gerne mere for god virkning. Man kan nøjes med at behandle den nederste del af træet, hvis det kun er der angreb findes.

Blodlus. Angreb ses som små "vattotter".

På nuværende tidspunkt er de begyndt at angribe de nye skud.

Vækst/afslutning

- Der er god sandsynlighed for, at skud som afslutter væksten i første halvdel af juli, vil danne blomsterknop i enden af skuddet.
- I træer, som har nået fuld størrelse, bør skudtilvæksten begynde at tage farten af nu.
- God frugtbelastning bidrager til vækstafslutning.
- Træer med lille frugtbelastning vil have tendens til at vokse videre i juli. I parceller med lille frugtsætning/kraftig vækst kan der være behov for vækstregulering:
- Regalis Plus/Kudos: Husk at gentage behandling hvis det er 3 uger siden, der blev behandlet sidst. Brug ikke Regalis Plus/Kudos i pærer.
- Mindre vanding: Hvis det bliver meget tørt under træerne i længere tid, kan let tørkestress give mindre frugtstørrelse. Så i storfrugtede sorter, hvor der er lille frugtsætning, er dette blot en fordel medmindre det bliver helt ekstremt tørt.
- Rodbeskæring: Det hårdeste tiltag for at hæmme skudtilvæksten. Specielt hvis der ikke kommer regn. Træer "uden frugt" kan rodbeskæres – særligt hvis der ikke er rodbeskåret i vinter-halvåret/foråret. I de storfrugtede sorter, hvor træerne er "tomme" for frugt, er det en fordel at

rodbeskære, hvis der kommer regn for på den måde at hæmme frugtstørrelsen. Rodbeskæring i de storfrugtede sorter som Holst. Cox, Jonagold, Gråsten m.fl., som har sat alt for lidt frugt og hvor væksten er for godt i gang, kan en let rodbeskæring derfor være aktuelt. Rodbeskæring vil desuden forebygge genvækst.

Vækst stimulering

- Gødning og vanding stimulerer til videre vækst.
- I træer med stor frugtbelastning, og unge træer, hvor der er ønske om mere vækst og volumen, skal der vandes og gødes, se nedenfor.

Gødning

Clara Frijs

- Tilførsel af gødning nu afhænger af vækstniveau, frugtsætning og tidligere gødningstilførsel i år.
- Træer med stor sætning i moderat/passende vækst kan gives 100-125 kg kalisalpeter/kaliumnitrat (13,7% N, 38,4% K).

Æbler

Småfaldne sorter (Discovery, Sunrise, Elstar, Gala) med **meget** frugt på og kun lidt skudvækst kan gives 100-125 kg kalisalpeter/kaliumnitrat (13,7% N, 38,4% K).

Nyplantninger og småtræer

Kan gives omkring 100 kg/ha kalksalpeter (15,5% N, 19% Ca) sidst i juni for at holde væksten i gang.

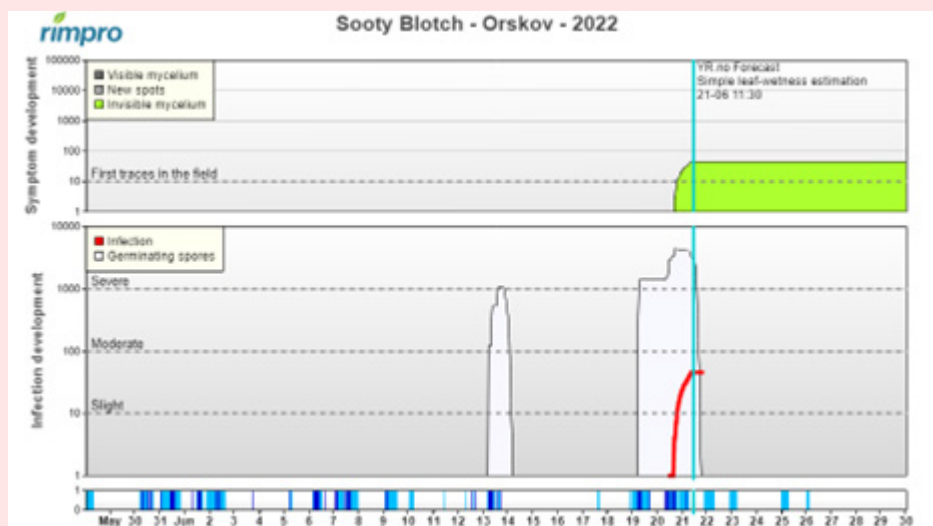
ØKOLOGI

Sodplet

Så er sæsonen for sodplet startet, mange steder. Der er risiko for infektioner af sodplet fra nu af, hvor der er lange fugtige perioder og hvor frugten er våd i én til flere dage. Det er typisk de samme perioder, hvor der er risiko for skurvinfektioner på frugten. Armicarb, med aktivstoffet (kalium hydrogen carbonat) er godkendt til bekæmpelse af æbleskurv, og sodplet. Ved behandling opnås sideeffekt på meldug. Der er sideeffekt af Natron på sodplet. For nærmere informationer se sidste nyhedsbrev.

Sodplet på æblesorten Topaz

Der har flere steder været lille til moderat infektionsrisiko efter regnbygerne de sidste dage. Infektionerne kan ikke ses endnu.

ANL-F002 og Armicarb 85 SP

Der er forbud mod Armicarb fra 1-12-2022.

Men i januar 2022 kom der et nyt middel på markedet med tilsvarende godkendelse og aktivstof. Midlet som har fået det 'mundrette' navn ANL-F002, har aktivstoffet Kaliumhydrogencarbonat og er tilladt mod æbleskurv i æbler.

Måske nyt økomiddel mod skurv

Et nyt middel mod æbleskurv er på vej fra Neudorff. Midlet, der pt hedder Neu1143F, forventes at blive godkendt til økologisk produktion. Det aktive stof er pelargonsyre - det samme som i ukrudtsmidlet Topgun, Finalsan Koncentrat. Test mod æbleskurv viser, at midlet er lige så effektivt mod skurv som en blanding af kobber og svovl, både over for bladskurv og frugtskurv. Det virker også bedre end svovlkalk, som anvendes mod skurv i mange andre lande. Behandling med det nye middel skal gentages efter to-tre dage eller efter 20-25 mm regn. Midlet virker også ved brug som stopsprøjtninger ved 300 gradtimer. Pelargonsyre øger risikoen for skrub på frugten. Men vi må nok være tålmodige, sådanne ting tager tid. Men der er noget på vej.

Gødningserklæring

Ny gødningserklæring på vej ved behov for ikke økologisk gødning.

I fremtiden skal der udfyldes en formular: **Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning.** Den er ny fra i år og er ved at blive taget i brug. I kan finde erklæringen [her](#).

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@hortiadvise.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf. 23 82 63 47
hlp@hortiadvise.dk